

Hatsi-kD

De vorige hatsi-kD eindigde met mijn belofte om terug te komen op het begrip spreidingslengte. De vuistregels over verdroging roepen echter zoveel reacties op dat ik dat voornemen uitstel, en eerst Jos van Brussel aan het woord laat. De lezer moet er rekening mee houden dat reacties meestal een nummer overslaan, wegens de termijn die nodig is voor het persklaar maken van Stromingen.

Jos concludeert uit voorgaande Stromingen (Stromingens?) dat beetje bij beetje duidelijk wordt hoe het zit met verdroging: gewoonlijk een kwestie van peilen (vuistregel 6), en Rijnwater is een goed recept (vuistregel 7). Als dat waar is, betekent het nogal wat voor de definitie van het begrip verdroging. Immers: volgens het NMP is een gebied verdroogd als er een natuurfunctie aan toegekend is, en de grondwaterstand onvoldoende hoog is danwel de kwel onvoldoende sterk om bescherming van grondwaterafhankelijke ecologische waarden te garanderen. Er is ook sprake van verdroging als er ter compensatie van een te lage grondwaterstand water van onvoldoende kwaliteit moet worden aangevoerd.

Op grond van vuistregels 6 en 7 kan men de definitie van verdroging terugbrengen tot:

Vuistregel 12:

Een gebied is verdroogd als de grondwaterstand door peilbeheer te laag is.

Het probleem is hiermee een stuk minder ingewikkeld, en beter beheersbaar geworden. Maar natuurlijk zijn er uitzonderingen die de vuistregel bevestigen. In Noord-Holland zijn er niet onbelangrijke natuurgebieden als het Naardermeer, en de Ankeveense en Kortehoefse plassen, waar fluxen en gebiedsvreemd water wel degelijk belangrijk zijn. Dat wil overigens niet zeg-

gen dat het peilbeheer hier een onbelangrijke factor is. Het gaat hier om gebieden die rijk zijn aan oppervlaktewater. Voor zulke gebieden heeft Jos twee vuistregels afgeleid, voor de samenhang tussen peilbeheer, kwelfluxen en waterinlaat.

Vuistregel 13:

In een waterrijk gebied met geringe kwel of infiltratie hoeft onder gemiddelde meteorologische omstandigheden geen water te worden ingelaten, wanneer een peilfluctuatie van 20 cm toelaatbaar is. Wanneer de neerslag in de periode van april tot en met augustus de helft van de normale hoeveelheid bedraagt, wordt de toe te laten peilfluctuatie 35 centimeter.

Vuistregel 14:

Wanneer in een waterrijk gebied maar een geringe peilfluctuatie toelaatbaar is, hoeft onder gemiddelde meteorologische omstandigheden geen water ingelaten te worden, mits de kwel groter is dan 1,5 mm / dag. Wanneer in juli of augustus geen neerslag valt bedraagt de noodzakelijke kwelintensiteit minstens 4 mm / dag.

Deze regels zijn gebaseerd op decadewaarden voor neerslag en open-water-verdamping.

Tenslotte merkt Jos op dat verdroging een ongelukkige term is voor waterrijke gebieden. De definitie is nogal gekunsteld en vergt een omslachtige uitleg. *Verwatering* zou een betere term zijn om de nivellerende invloed van Rijnwater op natuurwaarden te omschrijven.

Als u ook hydrologische vuistregels kent, die nog niet in deze rubriek verschenen zijn, nodig ik u uit om ze te zenden aan:

Kees Maas
Kiwa Onderzoek en Advies
Postbus 1072
3430 BB Nieuwegein
kmaas@kiwaoa.nl